

Ο παροικιακός Τύπος τα τελεία 50 χρόνια

Γράφει ο Γ. Χατζηβασίλης

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σεβόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδαστής για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα του καφέ”.

ΜΕΡΟΣ 13

Ένας νέος Κόσμος

Μετά το άδοξο τέλος τής «Ελληνικής Φωνής» και μέχρι τις 16 Ιουνίου 1982 όταν κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο του «Κόσμου», ο «Κήρυκας» απόλαυσε αρκετά χρόνια το μονοπάλειο στον παροικιακό Τύπο στη δεκαετία του '70 όταν το λεγόμενο εκκλησιαστικό καλά κρατούσε και συμμάχησε με τους Κοινοτικούς που τον δέχτηκαν με ανοιχτές αγκάλες παρά το ιδεολογικό χάσμα και το γεγονός ότι το πρόβλημα με τον εκδότη του δεν ήταν εκκλησιαστικό, αλλά η προσωπική κόντρα του με τον Αρχιεπίσκοπο.

Ενώ, όμως, η «Ελληνική Φωνή» προσπάθησε γενναία να σπάσει το μονοπάλειο, ο «Κόσμος» το πέτυχε επειδή κάλυψε ένα μεγάλο κενό, το χώρο των δραστηριοτήτων τής Αρχιεπισκοπής, με την οποία είχε συμμαχήσει ο Τάκης Καλδής και σε συνεργασία με τον παλιό φίλο, Δημήτρη Γκόγκο, αποφάσισαν να το καλύψουν με την έκδοση του «Κόσμου».

Πρώτος αρχισυντάκτης ήταν ο Γιώργος Τσερδάνης, με αρθρογράφους τον Τάκη Καλδή που στο μεταξύ είχε εκλεγεί στην Ανω Βουλή τής ΝΝΟ, τον Γιώργο και τη Τζόαν Μεσσάρη, τον Τάσο Νεράντζη, τον Δημήτρη Οικονόμου και στις διαφημίσεις τον Δημήτρη Βεντούρη. Δεν μπορώ να γράψω πολλά για την περίοδο εκείνη, αλλά το 1983 έγινε μια διοικητική αλλαγή και την αρχισυνταξία ανέλαβε ο Γιώργος Μεσσάρης, ενώ ο Γιώργος Τσερδάνης παρέμεινε σαν δημοσιογράφος.

Με την έκδοση του «Κόσμου», ο «Κήρυκας» στα επόμενα χρόνια θα περάσει από σαράντα κύματα, αλλά ούτε ο «Κόσμος» έκανε περίπατο στο πάρκο γιατί βρήκε μπροστά του πολλούς σκόπελους και σώθηκε ως εκ θαύματος από τον πνιγμό από τον Θεόδωρο και την αξέχαστη Αναστασία Κωνσταντίνου.

Από τότε που φοιτούσα στο Γυμνάσιο, ο πατέρας μου ήθελε να μάθω την τυπογραφία και ιδιαίτερα την λινοτυπική επειδή ήταν ένα καλοπληρωμένο επάγγελμα, λέγοντας «μάθε την τέχνη κι' άστηνε και όταν πεινάσεις πιάστηνε», λόγια προφητικά που επαληθεύτηκαν ύστερα από μια τέλεια οικονομική καταστροφή μου σε αποτυχημένη επιχείρηση.

Μόλις το έμαθε ο Γιώργος Μεσσάρης μού πρόσφερε δουλειά στον «Κόσμο» τον Οκτώβριο του 1989 και από διευθυντής παραγωγής στον «Foreign Language Publications» του Θήρ Σκάλ-

κου επέστρεψα στην τέχνη μου σαν απλός δακτυλογράφος, ζεκινώντας από το τελευταίο σκαλί.

Στον «Κόσμο» επανασυνδέθηκα με τον Γιώργο και την Τζόαν Μεσσάρη, τον Τάκη Καλδή, τον Γιώργο Τσερδάνη, τον Βασίλη Πασσά και τον Θανάση Χατζηανέστη και -παλιά μου τέχνη κόσκινο- άρχισα να δακτυλογραφώ πάλι τα κείμενά τους. Τότε, όμως, γνωρίσα και συνεργάτες τους φίλους Γιάννη και Ζωή Λίππη που έχουν παλιννοστήσει, όπως και ο φωτορεπόρτερ μας Μιχάλης Κάλλης με την οικογένειά του, τον Παύλο και Ζωή Θεοδωρακοπούλου, τον Δημήτρη και την Σούλα Βεντούρη, τον Αποστόλη και την Δημήτρα Γκαβογιάννη και τον Θανάση Τσάνη, ενώ αργότερα ήρθαν μαζί μας η Γιάννα Μαυράκη, η Τάνια και ο Νίκος Γρίβας, η Κατερίνα Ορφανίδου, η Χρύσω Χρυσάνθου, η Ζήνα Τσούτσουρα και οι αδελφές Κούλα και Ριά Μιχαήλ.

Οι τεχνικές εγκαταστάσεις του «Κόσμου» ήταν υποδεστερές από αυτές που άφησα στον «Κήρυκα» επειδή δεν υπήρχε ανάγκη για τεράστια παραγωγή, αλλά το πάλευα ύστερα από πολλά χρόνια απουσίας μέχρι που μια μέρα ο Μεσσάρης με κάλεσε στο γραφείο του για να μου πει ότι θέλει να μου αναθέσει μια στήλη στην εφημερίδα. Είχα αντιρρήσεις επειδή δεν θεωρούσα τον εαυτό μου (ούτε και τώρα άλλωστε) δημοσιογράφο με τη σωστή σημασία τής λέξης, όμως ο Γιώργος επέμενε και συμφωνήσαμε να γράψω ένα δοκιμαστικό κείμενο. Το πρώτο άρθρο αφορούσε την πάλη μου με την σοβαρή κατάθλιψη που άρεσε στο Γιώργο και μάλιστα αυτός βάφτισε τη στήλη μου «Κόσμια και μη», σ' αυτόν λοιπόν τα παράπονά τους όσοι διαφωνούν με την παρουσία μου στον «Κόσμο». Να προσθέσω ακόμη ότι με δική του συμβουλή σταμάτησα να γράψω ολοσέλιδα άρθρα επειδή κούραζαν τον αναγγώστη και ν' ασχοληθώ με μικρά σχόλια όπως κάνω πολλά χρόνια.

Οταν άρχισα δουλειά στον «Κόσμο», ο Τάκης Καλδής, αντιμετώπιζε με σκληρά άρθρα του παλιούς συντρόφους στην Κοινότητα και για την παροικία είμασταν η «παπαδική» εφημερίδα, ενώ πολλοί «παπαδικοί» αγόραζαν ακόμη τον «Κήρυκα» τάχαμ' τάχαμ' για να διαβάσουν τα μνημόσυνα και τις κηδείες. Εγώ ποτέ δεν πίστευσα ότι η συντριπτική πλειοψηφία τής παροικίας υποστήριζε αποκλειστικά την Αρχιεπισκοπή ή την Κοινότητα, επειδή μπορούσε να διακρίνει τις διαφορές ανάμεσα στις αντιμαχόμενες παρατάξεις. Ομολογουμένως, το 90% ή και 95% των συμπαροίκων εκκλησιάζονται στις εκκλησίες τής Αρχιεπισκοπής και εκεί τελούν τα Μυστήρια επειδή αναγνωρίζουν τον Αρχιεπίσκοπο σαν

πνευματικό τους ηγέτη, αλλά πέρα από τα εκκλησιαστικά τους καθήκοντα δεν περιφρονούν την Κοινότητα.

Γ' αυτό το Darling Harbour πλημμυρίζει από τον Ελληνισμό στο Φεστιβάλ και χιλιάδες παρακολουθούν τις πολλές εκδηλώσεις του, όπως και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου, γ' αυτό εκατοντάδες οικογένειες στέλνουν τα παιδιά τους στα κοινοτικά απογευματινά σχολεία και στην Παρούλα Θέρμπαν για να διδαχτούν ελληνικούς χορούς, γ' αυτό η παροικία υποστηρίζει θερμά το γηροκομείο Ελληνικό Σπίτι κλπ. κλπ.

Γ' αυτό δεν μπορούσα να ανεχθώ το γεγονός ότι ο «Κόσμος» δεν κάλυπτε το έργο τής Κοινότητας, δηλαδή έκανε ό,τι ο «Κήρυκας» από την ανάποδη. Το ότι ο Τάκης Καλδής συγκρουόταν με τους κοινοτικούς πολύ λίγο με ενδιέφερε, εφόσον δεν θα έλειπε από τις στήλες μας η δράση τής Κοινότητας που είναι ένα μεγάλο κομμάτι τής παροικίας και θυμάμαι κάτι που μού είπε αργότερα η Παρούλα Θέρμπαν, με την οποία και τον σύζυγό της όπως είπαμε είχαμε συνεργαστεί στην «Ελληνική Φωνή».

Μια μέρα ένα παιδάκι την ρώτησε: «Γιατί κυρία Παρούλα εμείς δεν μπορούμε να χορέψουμε μαζί με τα παιδιά τής Αρχιεπισκοπής;» Για εμένα αυτό ήταν συγκλονιστικό.

Η ευκαιρία μού δόθηκε όταν διάβασα ανακοίνωση τής Επιτροπής Φεστιβάλ για συνέντευξη Τύπου όπου θα έδινε στη δημοσιότητα το πρόγραμμα των εκδηλώσεών του για το 1990 και ρώτησα τον Μεσσάρη αν μπορούσα να καλύψω αυτή την συνέντευξη, με απώτερο στόχο να κτίσουμε γέφυρες με την Κοινότητα. Οταν πήγα στο Λακέμπα και μπήκα στην αίθουσα συνεδριάσεων για τη συνέντευξη Τύπου ήμουν σαν τη μύγα μεσ' το γάλα, αλλά είχα την προηγούμενη εμπειρία όπως έχουμε αναφερθεί σε προηγουμένο κεφάλαιο όταν πήγα στην Κοινότητα στο Πάτινγκκτον με πρόεδρο τον Γεροντάκο, πάλι σαν εκπρόσωπος «παπαδικού» εντύπου, τού «Βήματος».

Αυτή τη φορά η υποδοχή ήταν φιλικώτερη και ο γραμματέας τής Κοινότητας, Νίκος Παπανικήτας, με ρώτησε από πού κατάγομαι. Οταν τού είπα από τη Σύμη μού είπε αστειεύμενος «επιτέλους και ένας Συμιακός γιατί μάς έχουν κυριεύσει εδώ Κεφαλλονίτες», εννοώντας τον Χάρη Δανάλη.